

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Cap. II. De secundâ parte quartæ Jansenianæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

TIA Dei credentes, volentes ac desiderantes bona facultaria constituerunt. 4. hominem posse sine gratiâ reparare quod perdidit, in quo plus naturæ lapsæ indulserunt quam Augustinus, & Patres Arausiaci naturæ stanti, de quâ dicunt: *Cum sine gratia salutem non possit custodire, quam accepit.* Alioquin possent hanc amoliri à se invidiam dicendo: homo non potest sine gratiâ Dei reparare quod perdidit, quia nec credere nec petere sine gratiâ prævalet.

CAPUT II.

De secundâ parte quartæ Iansenianæ itâ sonante: Et in hoc erant hæretici, quod vellent eam gratiam talem esse, cui posset humana voluntas resistere vel obtemperare.

GEmino ex capite Jansenius Semi-Pelagianos hæreticæ pravitatis infimulat: & quod in statu naturæ lapsæ ad credendum gratiam possibilitatis, qualem habuit Adam ad perseverandum, sufficere asseverarent; & quod talem gratiam admitterent, cui posset humana voluntas resistere vel obtemperare. Postremam hanc partem ferit Sedes Apostolica *ut hæreticam.* Utrumque caput, undè Semi-Pelagianos incusat, ex Jansenio stabilitum venio.

SECTIO PRIMA.

*Semi-Pelagiani Iansenio sunt hæretici,
quod ad initium fidei sufficere asse-
rebant auxilium Adamæum,
sive sine quo non.*

ID multifariam, variisque libris Jansenius asse-
verat, & stabilire nititur.

Primò libro 8. de hæresi Pelagianâ cap. 6. ubi
exertè pronuntiat: IN EÒ ERGO ERROR Massi-
liensium situs est, quod aliquid primæva libertatis re-
liquum putant, quo sicut Adam, si voluisset, pote-
rat perseveranter operari bonum, ita lapsus homo po-
tuisset credere si vellet; neuter tamen absquè inte-
rioris gratiæ adjutorio, cujus usus vel abusus relictus
esset in uniuscujusque arbitrio ac potestate.

Secundò cap. octavo ejusdem libri hoc ipsum
repetit: In hoc ergò propriè Massiliensium, & Au-
gustini (dum similiter erraret) error situs fuit,
quod Angelorum Sanctorum & stantis hominis ad-
jutorium, in quo intelligendo & admittendo nulla
penitè ipsi difficultas fuit, etiam lapsis hominibus
sufficere voluerint: ut quia non penitè esset depra-
vata & extincta natura, cum illo EODEM AUXI-
LIO perdurante, quo antea in ADAMO cuncta po-
terant, POSSENT etiam nunc lapsi fracti & egri
SALTEM CREDERE, & à suâ infirmitate velle sanari,

Tertiò confirmat hoc lib. 2. de gratiâ Christi
Salvatoris cap. 12.: Qui licet adjutorium possi-
bilitatis & sine quo non defenderent, tamquam pag. 134.
gratiæ Christi destructores damnati sunt. Ubi dicit
etiam: Tamquam gratiæ Medicinalis destructores
& liberi arbitrii præsumptores merita censura seve-
ritate damnati sunt. Cap. 21. Nec tamen hostes

408 LIBER QUINTUS

gratia esse desierunt. Cap. 24. Per illos nihil aliud agi, nisi ut Christi gratia Medicinalis tollatur. . . Atque ita gratis Christus mortuus sit. Cap. 27. Per illos originalis peccati virus evacuari.

pag. 252.

Quartò libro 3. de Gratia Christi cap. 1. de Massiliensibus iterum sententiam dicit: *Adjutorium, quod Massilienses ad credendum necessarium esse atque ita sufficere statuebant, ut cum eo credere posset homo si vellet: qui tamen tamquam hæretici proscripsi sunt: NON ALIAMSANÈ OB CAUSAM, nisi quia tale auxilium sufficere putarent, adeoque nullum aliud adjutorium ad credendum actu ex parte Dei esse necessarium.*

pag. 1035.

Conformiter libro 10. cap. 7. asserit: *Quidquid sufficientis gratia vel à Neotericis, vel à Pelagianis vel Massiliensibus præter illam agendi gratiam excogitatum est, hoc totum ab Augustino ad legem pertinet, nec extrà limites gratia Pelagiana constitui debet.*

pag. 215.

Ex his fundamentis exurgit contrà Recentiores Scholasticos lib. 2. cap. 28. *Quanta igitur audacia est post condemnatos jam à tot sæculis Massilienses, asserere, quod quia in statu innocentia sufficiebat homini ad salutem gratia, quæ poterat perseverare si vellet, etiam nunc sufficiat? Itaque non satis penetrant natura corruptionem, & humanæ voluntatis infirmitatem, quam peccatum attulit, & in quâ discrimen illud fundavit Augustinus, qui talibus ratiunculis doctrinam ejus saluberrimam imprudenter evertunt.*

L. 2. c. 21.

pag. 185.

Alibi causam abjurandæ hujus doctrinæ adducit: *Si homo lapsus jam etiam potest, nec gratia Christi medicinalis donet ut velit, liberè dico, gratis Christus mortuus est. Hoc est enim quod Pelagiani jam justificatis hominibus, maximeque Semi-Pelagiani longe mitiùs tribuerunt, nec tamen hostes gratia esse desierunt.*

SEC-

S E C T I O II.

Jansenius censuit Semi-Pelagianos esse hæreticos etiam in hoc quod vellent eam Gratiã talem esse cui posset humana voluntas resistere vel obtemperare.

Jansenio non censeri hæreticum admittere gratiam, cui in sensu diviso Thomistico, ut aiunt, resisti potest, est in propatulo: nam ipse huiusmodi Gratiã naturæ lapsæ se cum Ecclesia libenter impertiri testatur lib. 6. de gratia Christi Sal. c. 34. his verbis: *Hominum igitur viatorum non solum coactionis expertem esse libertatem, sed etiam necessitatis immutabilis (cui nullo modo resisti potest) voluntaria, hoc est, eam ad utrumque indifferenter esse cum scripturis, Augustino & Patribus & Catholicã fide fatemur perlibenter.* pag. 415.

Et Libro 8. c. 20. *Quamdiu hic vivimus sive in infidelitate ante gratiam, sive sub gratia indifferentiam ad contraria, hoc est volendum faciendumque bonum & malum semper inesse libero arbitrio. Et infra: Dicimus liberum arbitrium quantumcumque vehementi atque efficaci gratiã delectatione præventum atque determinatum ad faciendum bonum, adhuc tamen posse bonum non tantum non facere, sed etiam malum. Verum est enim istud non quidem in sensu compositò, ut vulgò dici solet, sed in sensu diviso. Nimirum quia eodem tempore, quò voluntatis ar-* pag. 870.

bitrium sub gratiã delectatione efficaciter eam movente positum est, imò quò etiam actum voluntatis bonum facit, est in eadem voluntate potestas illud non faciendi, imò peccandi, non quod cessatio ab actu quem tunc elicit, aut actuale peccatum cum gratiã delectantis influxu consistere possit (quod Ibid.

410 LIBER QUINTUS

sensus compositus postulare.) sed quod cessandi & peccandi potestas cum eadem gratiâ in eodem voluntatis arbitriô conjungi potest. Itâ exponit quoque Concilium Tridentinum sess. 6. cap. 5. & can. 4.: Homo recipiens inspirationem illam abjicere potest; & liberum arbitrium à Deo motum potest dissentire si velit.

Itâque Jansenius eò titulô nequivit Semi-Pelagianos hæreseos arcessere, quod qualemcumque potestatem gratiæ resistendi admitterent.

De potestate ergò reluctandi gratiæ, eamque effectu suo orbandi in sensu compositô intelligendus est, hoc est, de potestate, quâ cessatio ab actu vel actuale peccatum cum gratiæ influxu componi valeant, & in eadem sede morari liberi arbitrii. Hoc enim impossibile est Jansenio, utpotè qui non solum constantissimè docet, nulli medicinali gratiæ Christi resisti, prout ad propositionem secundam satiatissimè evictum dedimus, sed nec resisti posse, saltem in sensu compositô: quia hæc convertuntur ipsi Jansenio: *Ubi est gratia, ibi est effectus: & ubi non est effectus, non est gratia*: Et idèd pernegat esse Christi gratiam quæ suo effectu viduatur, imò ad legem seu Pelagianam gratiam tum ablegari dignam dum effectu non potitur suo, ad quem potestatem impartit voluntati. Cum itâque Jansenius essentiam Christianæ gratiæ in omninodâ & numquam effectu, ad quem *posse* tribuit, orbabili efficacitate constituat; Semi-Pelagianos, qui talem gratiam ab initiô fidei submovebant, & aliam, licet internam, ut Jansenius putat, gratiam comminiscabantur, cui resisti posse, imò sæpè resisti non ibant inficias; idèd Jansenius illos ut Medicinalis Christi eversores, & inimicos Crucis Christi meritâ severitate damnatos, hæreticosque pronuntiat. Nam ut ipse delineat, *Medicinalis Christi*

gra-

DE PROPOSITIONE IV. 411

gratia tollit omnem resistantiam, est summa efficaciam, effectum potentissimè infert, & hóc ipsò quò effectu destituitur, solò Pelagianæ gratiæ adjutoriò ad justitiæ præcepta actus homo nititur &c. prout vidè-re perlicet ad propositionem secundam.

Cum ergò Semi-Pelagiani talem gratiam ad initium fidei non admitterent, sed aliam, scilicet Adamæam, cui utique resisti potest, requirere visi sint Jansenio; censuit eos à Pelagianæ gratiæ professione non desciscere, adeòque damnati dogmatis reos esse, concedendo naturæ lapsæ gratiam à Medicinali Christi gratiâ prorsus degenerem, id est, cui, in sensu còpositò, voluntas humana obtemperare, vel resistere posset.

S E C T I O I I I.

Apostolica quartæ propositionis censura defenditur, quæ sic sonat: Falsam & hæreticam declaramus, & uti talem damnamus.

PRimam hujus propositionis partem, asserentem Semi-Pelagianos admisisse ad initium fidei necessitatem gratiæ interioris, affatim de falsitate revicimus Augustini verbis & exemplis. Proindè illò ex capite, *quod talem gratiam admitterent, cui voluntas humana resistere posset vel obtemperare*, damnati non sunt. Nam qui nullam gratiam admiserunt necessariam ad initium fidei, procul dubio nec admiserunt talem v. g. Adamæam, licet oppositum contendat Jansenius Massiliensibus affricare. Si igitur ex me sciscitetur quispiam, cur ut hæretici damnati sint?

Responsum referet: Quia naturam sibi sufficere ad credendum, sanitatemque petendam assererunt, quasi *fides aucta merces sit fidei captæ*. Et quia hóc pacto in illud in Pelagio damnatum inci-

incidèrunt: *Gratiam Dei secundum merita nostra dari*, quod illis ab Augustino frequenter inculcarum, & infartum est.

Quod si quis eos internam gratiam ad initium fidei postulasse pertinaciter contenderet, equidem nec eò titulò fuissent hæretici, quod talem gratiam admitterent, cui voluntas humana resistere posset etiam in sensu composito. Nam affatim monstratum est, non omnem Christi gratiam esse triumphantem, non omnem victricem esse ostendimus, quia victam dedimus. Nequè soli Moliniani, quos Jansenius Semi-Pelagianis componit, sed & efficaci gratiæ defensores gratiæ resisti posse asserunt, signanter gratiam Thomisticè potentem seu sufficientem admittentes, quam & ipse Arnaldus veneratus est, cuiusque præsidio & primam & secundam propositionem ut hæreticas insectatus est, ut claret ex Epistolâ illius ad Illustrissimum Fratrem suum Andegavensem Episcopum.

Quod si Semi-Pelagiani damnati forent ut hæretici, ex eo quod gratiam admisissent, cui voluntas humana resistere posset, jam Catholici essent hæretici, quia Catholici modò docent sine periculo, gratiæ non tantum resisti posse, sed & sæpè numero de facto resisti, & signanter Thomisticæ, & qui eorum sufficientem gratiam adoptant. Imò damnata ut hæretica Janseniana secunda: *interiori gratiæ numquam resistitur in statu nature lapsæ* facile in Catholicam transmigraret. Si namque hæreticum sonat: Potest humana voluntas gratiæ resistere; ergò Catholicè dicetur: non potest resistere. Et si Catholicum sit: non potest resistere; quid nî Catholicissimum erit: *Gratiæ numquam resistitur*. A negatâ enim resistendi potestate ad denegatum perpetuò actum rectâ consecutio fluit.

LIBER